

De Hinduiska gudarna

Brahma:

Skaparen och herre över alla varelser. Han står över och bortom tillbedjan, kanske är det därför det inte finns så många tempel tillägnade honom? Brahma avbildas ofta med fyra ansikten; han omfattar de fyra väderstrecken och har fyra armar med vilka han håller de fyra vedaböckerna

Alla gudar har något speciellt attribut och Brahma har en lotusblomma vilken symboliserar att han kommer från sig själv och inte är avlad. I likhet med Ganesha har han ett djur att ta sig fram med; en svan. Ibland avbildas han ridande på svanen, ibland sitter han på en lotus, en symbol för det faktum att han kommer från sig själv och inte är avlad. I sin skaparfunktion är han underordnad den högsta gudomen, vanligen Vishnu eller Shiva, på vars uppdrag han handlar. Tillsammans med dem ingår han i en treenighet, där han själv är den som skapar världen, Vishnu den som upprätthåller och Shiva den som låter världen gå under. I många myter framstår Brahma som hjälplös inför demonernas tilltagande inflytande och får söka sin tillflykt hos någon mäktigare gud.

Kraft/ Egenskap

Skaparen

Attribut

Lotusblomma

Utseende

Fyra ansikten

Färdjur

Svan

Shiva: Shiva är som gud mycket allvarlig och sträng, han är fruktbarhetens, dödens asketens och förintelsens gud. Shiva är lärdomens gud och på grund av det faktum att han är asketens gud framställs han halvnaken, insmord med aska, med skallar runt midjan och ett halsband av sammanflätade ormar. Hans panna pryds av hans tredje öga. Shiva är den som förgör liv men också dess återställare; den fruktansvärda och ändå mildheten själv. Han är källan till både gott och ont.

Även denne gud har ett riddjur; tjuren Nandin, som alltid finns avbildad på Shivas kultplatser. Det sägs att Shiva bor i Himalaya. Där tillbringar han dagarna med att röka hasch och ur hans hår rinner Ganges.

Kraft/ Egenskap

Förgörare/ återställare

Attribut

Ormhalsband,
bälte av skallar

Utseende

Halvnaken,

Färdjur

grå/blå Tjur

Vishnu: Ser man en bild av en blå fyrarmad gud så vet man att det är Vishnu. Han avbildas alltid med blå kroppsfärg och allt som oftast med fyra armar! Han är den store upprätthållaren som kontrollerar människornas öde. Vishnu kör en lite lyxigare stil; han bär kungakrona och smycken.

I händerna håller han sina attribut, snäckan (använd som trumpet), diskusen, stridsklubban och lotusblomman, ibland även båge och /eller svärd. Hans huvudgemål är Lakshmi. Vishnus riddjur avbildas som rovfågel eller fågelmänniska och kallas Garuda och tjänstgör även som tjänare. Vilande skildras han liggande på den tusenhövdade ormen Ananta. Vishnu är en gud som kan ta tio olika inkarnationer för att närma sig människorna:

1	fisken	(Matsya)
2	sköldpaddan	(Kurma)
3	vildgalten	(Varaha)
4	människolejonet	(Narasimha)
5	dvärgen	(Vamana)
6	Parashurama	(Rama/med/yxan)
7	Rama	
8	Krishna	
9	Buddha	
10	Kalkin	

Kraft/ Egenskap

Upprätthållaren

Attribut

Snäcka, diskus,
Stridsklubba

Utseende

Fyra armar, blå

Färddjur

Rovfågel
fågelmänniska

Ganesha: Kallas även Ganpathy, Ganpati, Ganesh och Gajanana och är son till Shiva och Parvati. Enligt legenden fick han sitt elefanthuvud efter en incident då Shiva kom hem efter en lång resa. Shiva kände inte igen sin son som under resan vuxit från barn till ung man. I vrede trodde Shiva att han var en älskare till Parvati och högg av hans huvud. När Shiva sedan upptäckte sitt misstag skickade han ut sina tjänare för att hämta det första huvud de kunde finna.

Detta råkade sitta på en elefant. Det är också anledningen till att Ganesha är den gud som tillbes allra först, Parvati tvingade Shiva att lova att sonen skulle tillbes först av alla gudar.

Kraft/ Egenskap

Lycka och välgång

Attribut

Blomhalsband

Utseende

Elefantansikte

Färddjur

Råtta

Krishna: Krishna är inte bara en inkarnation av Vishnu utan också en egen gud, den populäraste av alla gudar. Han är också hjälte i många myter och framställs som älskare, krigare och kung.

Kraft/ Egenskap

Kärlekens gud

Attribut

Flöjt

Hanuman: Apguden och hängiven följeslagare till Rama. En av hinduernas populäraste gudar och på många ställen i Indien ser man orangefärgade stora stenar med målade ögon. Dessa stenar föreställer Hanuman och står i tempel, prydda av blommor och doftande av rökelse.

Enligt den Indiska mytologin är han son till vinguden och är utrustad med väldig styrka och snabbhet.

Kraft/ Egenskap

Kungakrona, spira

Attribut

Böcker, veena,
radband, konst

Utseende

Apa

Saraswati: Saraswati, kunskapens och vishetens gudinna, hennes attribut markerar att gudinnan hör ihop med lärdom (böcker), konst, stränginstrumentet veena samt religiösa och filosofiska frågor (radbandet). Hennes renhet antyds av den vita sarin, av de lotusblommor som hon står på och av svanen som är hennes följeslagare och riddjur. Inte sällan avbildas hon sittande vid en flod. I den vediska mytologin identifieras hon med Sarasvatifloden.

Saraswati kallas även för; Brahmi, Bharati, Putkari, Sarada eller Vagisvari

Kraft/ Egenskap

Kunskap och visdom

Attribut

Böcker, veena, radband

Utseende

Klädd i vit sari

Färdjur

Svan

Durga som stridsgudinna med många vapen (Bilden). En av hinduismens viktigaste gudinnor är Durga. Hennes främsta uppgift i mytologin är att bekämpa demoner som hotar den kosmiska harmonin. I sanskrittexterna framställs hon som en mäktig stridsgudinna som är omöjlig att besegra i strid. Hon rider ett lejon eller en tiger; hon har många armar och är beväpnad med olika typer av vapen, som de manliga gudarna har skänkt henne.

Durga är framför allt känd för att ha dödat Mahishasura, buffeldemonen, och kallas därför ofta Mahishamardini, "Hon som dödat Mahisha". Durga anses ha ett inhemskt, förariskt ursprung och tros ha inlemats i den brahminska sanskrittraditionen vid vår tidräknings början. Under 300-talet evt blir statyer av Durga som Mahishamardini vanliga och från den tiden växer hennes betydelse i myt och kult.

Kraft/ Egenskap

Bekämpar demoner

Attribut

Vapen

Utseende

Många armar

Färdjur

Lejon, tiger

Lakshmi: Gudinnan Lakshmi, som ibland också kallas Shri ("Den lyckobringande"), är en av de populäraste gudomligheterna i det hinduiska panteon. Hon förknippas med kvaliteter som fruktbarhet, framgång, lycka, rikedom, välstånd, överflöd och regentskap. Gudinnan är också en modell för den ideala hinduiska hustrun, som ser sin make som en auktoritet, som är uppmärksam på hans önsknningar och behov och som dyrkar och tjänar honom. Lakshmi, "den lyckobringande";

Bilden är ett exempel på en vanlig Lakshmi framställning i nutida hinduism. Lägga märke till ikonografiska detaljer som guldets som rinner från gudinnans hand, elefanterna, lotusblomman som gudinnan står på, hennes fyra armar och lotusblommorna hon håller i sina händer. Lotusen är Lakshmis speciella blomma. Ibland kallas Lakshmi till och med "Lotusen" (Kamala eller Padma). Inom hinduismen är lotusen en symbol för fruktbarhet, renhet och andlig auktoritet. Den ses också som en symbol för karmayoga, dvs handlingar som utförs i gudsmedvetande. Associationerna hör ihop med att lotusblomman vilar på vattenytan utan att smutsas av den dy den växer ur. Lakshmi tillsammans med Vishnu; En annan vanlig bild är Lakshmi tillsammans med sin make Narayana (Vishnu). Han ligger utsträckt på den kosmiska ormen Seshanaga och Lakshmi masserar hans fötter. När Lakshmi avbildas ensam har hon oftast fyra armar, men när hon visas tillsammans med Vishnu har hon bara två och avbildas som väsentligt mindre än maken.

Kraft/ Egenskap

Fruktbarhet, framgång

Attribut

Lotusblomma, guld

Utseende

Fyra armar

Parvati:-Parvati ("Hon som bor i bergen")

Hon är en populär hinduisk gudinna. I den hinduiska traditionen har hon ingen självständig identitet, utan är alltid knuten till sin make Shiva. Parvatimytologin, som växer fram i puranatexterna (ca 300-1200 evt), betraktar gudinnan som en reinkarnation av Shivas första hustru Sati. I vissa texter ses gudinnan Kali som en form av Parvati.

Olika namn och reinkarnationer:

Ambika, Annapurna Bhairavi, Candi, Gauri, Durga, Jagadmatai=Världens moder, Kali, Kanyakumari, Kumari, Mahadev i Syama, Uma

Ardhanarishvara: Ardhanarishvara, det gudomliga som manligt och kvinnligt. Avbildas ofta som; Shiva som Ardhanarishvara, som till hälften man och till hälften kvinna, är ett vanligt motiv i den hinduiska ikonografin. Ardhanarishvaras vänstra sida utgörs av Shiva med sin trishul (treudd) och sitt höftskynke av tigerskinn. Gudomens högra sida visar gudinnan Parvati med spegel, sari och ankelringar. Bilden gestaltar tanken att det gudomliga har en manlig och en kvinnlig sida och att bägge är lika nödvändiga. Shiva behöver sin gemål för att vara komplett. Utan Parvati skulle Shiva vara passiv och hans kvaliteter skulle inte vara tillgängliga i världen. Parvati är också hon bara halv utan sin make.

Kraft/ Egenskap

Man/kvinna

Attribut

Treudd, höftskinn,
spegel, sari

Utseende

en manlig sida,
en kvinnlig sida

Kali: Framställningar av Kali tar fasta på hennes förskräckande drag. Kali är svart eller mörkt blå, utmärslad, naken och har långt tovtigt hår; hon har vidöppen mun, rullande tunga, blod på läpparna och långa skarpa huggtänder; hon bär en gördel av avslitna armar och ett halsband av avhuggna huvuden; hon har döda barnkroppar som örhängen och ormar som armringar och hon avbildas på slagfältet, kremeringsplatsen eller stående på sin liggande make Shiva.

På bilden ses Kali som Smashankali ("Kali på kremeringsplatsen"), som är en vanlig ikonografisk framställning av henne inom tantrismen. I sin övre vänstra hand håller hon ett blodigt avhugget huvud och i den övre högra ett blodigt svärd. Den nedre vänstra handen hålls i en skyddande gest och med den nedre högra handen erbjuder hon dyrkaren gåvor. Myten bakom denna situation, där Kali står på Shivas orörliga kropp, berättar att Kali vansinnig av blodtörst dansade en våldsam dans som hotade att förstöra världen. För att få stopp på hennes vilda framfart lade sig Shiva ned framför henne. När hon kände hon igen sin make upphörde hennes rasande dans. Gudinnan var tämjd av maken och den kosmiska harmonin återställd.

Kalis-olika-namn-och-reinkarnationer;

Bhadrakali, Bhavani, Gunamayi, Kala, Kalaratri, Kalanjari, Kalila, Kapalini, Muktakesi, Mahakali, Parvati,, Sati, Uma

Kraft/ Egenskap

Skaparen

Attribut

Svärd, avhugget huvud

Utseende

Svart /mörkblå, fyra armar, rödögd

Radha: Denna dam, är en gopi, herdinna, som är passionerat förälskad i den unge Krishna. Radhas och Krishnas kärlekshistoria utspelas i byn Vraja och i Vrindavans lundar och skogsområden. Det äger rum under Krishnas ungdomsår, dvs innan han gift sig med Rukmini och innan han deltar i Mahabharatakriget som Arjunas korsven och rådgivare.

I konsten visas hur Radha nattetid väntar på sin älskade, hur hon smyger hem efter en kärleksnatt, eller hur hon är tillsammans med sin flöjtspelande älskare. I den hinduiska traditionen har Radha ingen självständig existens som gudinna utan får betydelse enbart som den unge Krishnas älskarinna. Trots hon är gift med en annan man har hon ett förhållande med Krishna. Genom att ge efter för sin passion och ge sig in i det förbjudna förhållandet ställer sig Radha utanför det socialt accepterade och riskerar hela sin tillvaro.

Och så det där med den heliga kon:

Det finns inte ett enkelt svar på frågan om varför kon är helig utan snarare ett flertal mer eller mindre komplexa svar. Några av dem finner du nedan:

1. Enligt de gamla vedaböckerna (kan liknas lite med den kristna bibeln) finns det sju mödrar; Jorden, kon, drottningen, sköterskan (eller vårdaren), lärarinnan, hustrun till Braminen (indisk helig man) och den naturliga modern. Nästan alla barn som växer upp ges mjölk från kon direkt efter amningen av modern och därför ses kon som en moder.

2. Kon som nyttodjur. Kon ger människan mycket som är livsviktigt för människan. Mjölk (som kan förädlas till bland annat grädde, yougurt, ost och smör) är en sak, men från kon får man även bränsle (torkad kospillning), gödning och isolering till hus. En annan viktig sak är att utan kor får man inga tjurar till åkrarna. Allt detta får man utan att offra speciellt mycket för kon äter ju sådant som är värdelöst för människan, gräs, hö och annat vegetabiliskt avfall (kossor i Indien är ganska effektiva renhållningsmaskiner). Som tack för detta håller hinduerna kon helig.

3. Enligt de gamla religiösa böckerna kom guden Krishna ner till jorden för många tusen år sedan i skepnaden som en ko-herde vid namn Gopala, kornas skyddsherre.

Tack vare dessa saker är det kanske inte så konstigt att kon har fått rollen som en symbol för alla djur, som livsbringare till människan. Kon representerar även själen, det envisa intellektet och bångstyriga känslor. Men enligt hinduismen står kon över detta då hon bara ger och ger och knappt kräver något i gengäld.

2006-02-14 GH